

СОДРЖИНА

I. ОПШТИ УСЛОВИ.....	1
II. ПОСТАПКА ЗА ПОДНЕСУВАЊЕ НА БАРАЊЕ ЗА ДИРЕКТНИ ПЛАЌАЊА.....	3
1. ПРОВЕРКИ ПРЕД ПОДНЕСУВАЊЕ НА БАРАЊЕ	3
2. ПОДНЕСУВАЊЕ НА БАРАЊЕ ЗА ДИРЕКТНИ ПЛАЌАЊА	3
3. ПОВЛЕКУВАЊЕ, ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПОДНЕСЕНО БАРАЊЕ.....	5
4. НАЈЧЕСТИ ГРЕШКИ КОИ ГИ ПРАВАТ БАРАТЕЛИТЕ	5
5. ВАЖНИ ДАТУМИ ЗА 2021 ГОДИНА	6
III ВИСИНА НА ПОДДРШКА.....	7
МЕРКИ ЗА ПОДДРШКА НА ДОХОДОТ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА	7
МЕРКИ ЗА ДОПОЛНИТЕЛНА ПОДДРШКА НА РАЗВОЈОТ НА ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО (ДРЖАВНА ПОМОШ ВО ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО)	21
МЕРКИ ЗА РУРАЛЕН РАЗВОЈ	23
IV КОНТРОЛА НА ТЕРЕН.....	27
1. ШТО Е КОНТРОЛА НА ТЕРЕН?	27
2. КОЈ ЈА ИЗВРШУВА КОНТРОЛАТА НА САМОТО МЕСТО?	28
3. КАКО СЕ КОНТРОЛИРААТ КУЛТУРИТЕ ПО ПОВРШИНА?	28
4. КАКО СЕ КОНТРОЛИРААТ ЖИВОТНИ?.....	29
5. КАКО СЕ ВРШИ КОНТРОЛА ЗА ДОБРА ЗЕМЈОДЕЛСКА ПРАКСА (ДЗП)?	30
6. КАКО ТРЕБА ДА ПОСТАПИТЕ ПРИ СПРОВЕДУВАЊЕ НА КОНТРОЛАТА?	31
V. ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА ДИРЕКТНИ ПЛАЌАЊА ПО ПОВРШИНА ЗЕМЈОДЕЛСКО ЗЕМЈИШТЕ.....	32
VI. ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА ДИРЕКТНИ ПЛАЌАЊА ПО ГРЛО ДОБИТОК.....	34
VII. ИСПЛАТА НА СРЕДСТВА.....	35
VIII. ПРИЛОЗИ.....	36
ПРИЛОГ 1.....	36
ПРИЛОГ 2	37

A. BOBED

I. Општи услови

Право на користење на средства од Програмата за финансиска поддршка во земјоделството за 2021 година имаат земјоделски стопанства запишани во Единствениот регистар на земјоделски стопанства (во понатамошен текст: ЕРЗС) кој се води во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство (во потамошниот текст: Министерство).

Спроведување на мерките за директни плаќања по површина се врши врз основа на барања кои треба да содржат податоци за површината на земјишните парцели евидентирани во Системот за идентификација на земјишните працли (СИЗП). Максималната дозволена површина на земјишните парцели евидентирани во СИЗП за кои се поднесува барање дополнително е ограничена со површината на катастарските парцели евидентирани во Единствениот регистар на земјоделски стопанства. При контролата на самото место утврдувањето на големината на површината на декларираната култура се врши на целокупната парцела евидентирана во СИЗП и за сите СИЗП парцели, кои како подлога целосно или делумно ги имаат катастарските парцели евидентирани во Единствениот регистар на земјоделски стопанства и кои се наведени во барањето.

Спроведување на мерките на директните плаќања во поглед на утврдување на бројната состојба на говеда, овци, кози и презимени пчелни семејства се вршат врз основа на податоци од Регистарот за идентификација и регистрација на домашни животни на денот на поднесување на барањето.

Утврдување на бројна состојба на маторици се врши врз основа на потврди издадени од регистрирани ветеринарни друштва.

Спроведување на мерка „Помош за зачувување на генетската разновидност на автохтони земјоделски растенија и автохтони раси на добиток“ за домашните животни од автохтони раси во поглед на утврдување на бројната состојба на говеда, овци и кози се вршат врз основа на податоци од Матичната книга на Признатата организација на одгледувачи, потврдени од Призната организација на одгледувачи, а заверени од вршител на јавна услуга за спроведување на мерки и активности од Заедничката Основна Програма за Одгледување на Добиток (ЗОПОД).

Корисникот на средства треба да ги има исполнето и следните услови:

- Барањето да го поднесе во утврден рок,
- Да овозможи вршење на контрола од страна на контролорите на Агенцијата на сите земјоделски површини и сите домашни животни,
- Да достави дополнување на бараната документација во рок кој е утврден од страна на Агенцијата,

- Да ги исполнува барањата пропишани во Листата на посебни минимални услови за добра земјоделска пракса и заштита на животната средина.
- Да ги почитува обврските кои произлегуваат од Наредбата за здравствена заштита на животните и Законот за идентификација и регистрација на животните.

Корисникот на средства треба да ги има подмирено сите финансиски обврски по следните основи:

- обврски кон Агенцијата;
- обврски по основ на закуп за користење на државно земјоделско земјиште;
- обврски по основ на закупнина за користење на државни пасишта;
- обврски по однос на воден надомест;
- обврски по основ на концесија на рибите за стопански и рекреативен риболов;
- обврски по основ на концесија за давање на дивечот во ловиштата на користење;

Користењето и исплатата на средствата се врши откако ќе се спроведе постапка за подмирување на неплатени, а доспеани финансиски обврски на корисникот на средствата од износот на одобрената финансиската поддршка.

II. Постапка за поднесување на барање за директни плаќања

1. Проверки пред поднесување на барање

Пред поднесување на барањето носителот на земјоделското стопанство треба да ги направи следните проверки односно ажурирања во соодветните регистри:

- Проверка на евидентирани лични податоци во Единствениот регистар на земјоделски стопанства кој се води во подрачните единици на Министерството и
- Проверка на евидентирани податоци во Регистарот за идентификација и регистрација на домашни животни во ветеринарното друштво со кое сточарот има склучено договор.

ВАЖНО!!!

Поднесувањето на барањата за мерките по површина се врши врз основа на податоци за површина на земјишните парцели евидентирани во СИЗП со утврдена употреба на земјоделско земјиште на земјоделското стопанство со состојба до денот на поднесување на барањето и со податоци за површините на катастарските парцели евидентирани во Единствениот регистар на земјоделски стопанства со состојба до денот на поднесување на барањето.

Поднесувањето на барањата за говеда, овци и кози се врши врз основа на податоците во Регистарот за идентификација и регистрација на домашни животни на денот на поднесување на барање.

2. Поднесување на барање за директни плаќања

Единственото барање се поднесува електронски (е-барање) од страна на земјоделското стопанство. За да се поднесе електронско барање (е-барање) потребно е да се извршат следните постапки:

1. **Регистрација на барателот во системот** преку веб страната на Агенцијата www.ipardpa.gov.mk со избор на делот „Директни плаќања е-барање“. Со отварање на делот „Директни плаќања е-барање“ на корисниците ќе им биде на располагање детално упатство за начинот на регистрација и создавање на барање.
2. **Пристапување во системот** - после успешната регистрација на пријавената е-маил адреса на земјоделското стопанство ќе биде испратен линк преку кој земјоделското

стопанство може да пристапи во системот со цел создавање и поднесување на барање за директни плаќања.

ВАЖНО!!!

По успешно пристапување во системот, на барателот ќе му биде достапно електронско упатство со детално опишани постапки за создавање и поднесување на барање

3. **Создавање и поднесување на електронско барање (е-барање)** - при поднесување на електронско барање (е-барање) се користат податоци за земјоделски парцели и животни (говеда, овци и кози) кои се автоматски превземени од соодветните регистри. Барателот ја упишува земјоделската култура за секоја парцела одделно преку создавање на производствен план. Следен чекор е избор на мерки и подмерки за кои се бара финансиска поддршка. За мерките по површина барањето се пополнува со податоци за земјишни парцели евидентирани во СИЗП со максимално дозволена големина на површината која е евидентирана во ЕРЗС и тоа по дефинирано право на сопственост/користење и по тип на употреба на земјоделско земјиште. За мерките за говеда, овци и кози барањето се потполнува со податоци за броеви на ушни маркици запишани во Регистарот за идентификација и регистрација на домашни животни. Бројот на трансакциската сметка се упишува од страна на барателот (истата не се повлекува по автоматизам) при што системот автоматски врши проверка дали бројот на трансакциската сметка кореспондира со матичниот/даночниот број на барателот. Доколку податоците не кореспондираат, системот ќе даде предупредување и можност за внес на друг број на трансакциска сметка. Откако електронското барање (е-барање) ќе се поднесе, истото од страна на барателот треба да се потпише и испечати и да се достави до Агенцијата на следната адреса:

Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој
Ул. „Трета македонска бригада“ бр. 20
1000 Скопје

ВАЖНО!!!

За уредно поднесено барање се смета барањето кое е создадено по електронски пат, испечатено, потпишано од страна на подносителот и доставено до Агенцијата.

За недоставените барања до Агенцијата нема да се води постапка.

За мерките за кои е утврдена потреба од достава на дополнителни докази, истите се доставуваат во прилог на барањето.

ВАЖНО!!!

Пред потпишување на барањето задолжително да се прочитаат внесените податоци. Да се обрне внимание на сите податоци за земјоделските парцели, бројот на ушните маркици за сите грла добиток и избраната мерка/подмерка.

Процес на обработка се извршува само за евидентираниите парцели, броеви на ушни маркици и мерки/подмерки во барањето.

За евентуални грешки на внесените податоци одговорен е барателот.

Барателот е должен да ја чува целата документација за користена финансиска поддршка најмалку пет години.

3. Повлекување, изменување и дополнување на поднесено барање

Барањето за директни плаќања во целост или во делови може да биде повлечено, изменето или дополнето по писмен пат од страна на подносителот најдоцна во рок од 30 дена од поднесувањето, освен доколку носителот на земјоделското стопанство е веќе информиран за намерата од изведување на контрола на самото место или за постоење на нерегуларност во барањето.

ВАЖНО!!!

Создавањето и поднесувањето на дополнување на барањето се врши на ист начин како создавањето и поднесувањето на првото барање

Писмена достава за повлекување, изменување и/или дополнување на барањето се доставува до Агенцијата.

4. Најчести грешки кои ги прават барателите

Не е потполнет податок за сите мерки за кои има можност да се поднесе барање (најчесто се пропушта да се избере мерката за дополнителни плаќања).

Декларирање на број на садници кој не е во согласност со состојбата на самото место.

Декларирање на земјоделска култура која не е во согласност со состојбата на самото место.

Декларирање на површина со одредена земјоделска култура под утврдениот потребен минимум.

Непочитување на периодот на задолжително чување на: говеда, овци и кози.

Декларирање на број на животни под утврдениот потребен минимум.

Недоставување на известување до Агенцијата за секоја настаната промена во бројот на животните во периодот на задолжително чување.

Доставување на неуредно потполнети документи за набавен семенски материјал (се доставуваат непотполнети сметкопотврди, количината за набавено семе од пченка не е изразено во килограми туку во број на пакувања или број на вреќи).

Доставување на потврди за заклани животни и одгледување на маторици кои не се уредно потполнети и не ги содржат потребните пропишани податоци.

Продажбата на овошјето и зеленчукот не е извршена во регистриран откупувач согласно Законот за земјоделство и рурален развој.

Продажбата на овошјето и зеленчукот не е извршена директно во преработувачки капацитет или преку еден регистриран откупувач, често пати се појавуваат поголем број на посредници.

Пријавената количина на овошје и зеленчук не кореспондира со пријавената производна површина.

Доставување на невалидни податоци за број на трансакциска сметка.

Доставување на неуредно потпишано барање (барањето не е потпишано од барателот или пак не е потпишано на сите предвидени места за потпис).

5. Важни датуми за 2021 година

Рок	Активност
До 15 март	Поднесување на барања за одгледани и заклани бројлери во регистрирани кланични капацитети, амортизирани несилки заклани во регистрирани кланични капацитети и произведени еднодневни бројлерски пилиња и еднодневни женски пилиња од јајценосни хибриди во период од 1 октомври 2020 до 31 декември 2020 година
До 15 јуни	Поднесување на барања за одгледани и заклани бројлери во регистрирани кланични капацитети, амортизирани несилки заклани во регистрирани кланични капацитети и произведени еднодневни бројлерски пилиња и еднодневни женски пилиња од јајценосни хибриди во период од 1 јануари 2021 до 31 април 2021 година

До 31 мај	Поднесување на единствени барања (за сите основни и дополнителни мерки по површина земјоделско земјиште и грло добиток) и барања за помош за заштита на земјоделско земјиште и помош за одделни категории носители на земјоделско стопанство
До 31 август	Поднесување на барања за помош во премии за осигурување
До 15 септември	Поднесување на барања за складирање на пченица од домашно производство од род 2021 година
До 31 октомври	Период на задолжително чување на животните
До 31 октомври	Поднесување на барање за подмерка 1.2. Дополнителни директни плаќања од подмерка 1.1. за обработлива земјоделска површина со големина од 5 до 50 хектари
До 5 ноември	Поднесување на барања за одгледани и заклани бројлери во регистрирани кланични капацитети, амортизирани несилки заклани во регистрирани кланични капацитет и произведени еднодневни бројлерски пилиња и еднодневни женски пилиња од јајценосни хибриди во период од 1 мај 2021 до 30 септември 2021 година
До 25 декември	Поднесување на барања за продадено овошје и зеленчук во преработувачки капацитети
До 25 декември	Поднесување на барања за органско производство (мерки за преработка, трговија, стручна контрола и сертификација, лабораториски анализи)

III Висина на поддршка

Мерки за поддршка на доходот на земјоделските стопанства

Табела1. Висина на поддршка за директни плаќања за растително производство

Број на подмерка	Назив на подмерката	Утврден минимум површина	Висина на поддршка	Документи кои барателот ги доставува во прилог на барањето
1.1.	Директни плаќања по обработлива земјоделска	- 0,5 ха минимум засеана површина збирно за сите култури, - 0,25 ха минимум	- 6.000 ден/ха односно 8.400 ден/ха за ЗС со површина од 5 ха до 50 ха за: пченица (со употребени најмалку 150 кг/ха семе), пченка (со употребени најмалку 15 кг/ха семе),	За поднесено барање за површина со афион потребно е: - Фотокопија од договор за одгледување на афион.

	површина за сите поделски култури освен за тутунот	засеана површина збирно за сите култури доколку сите парцели се наоѓаат на надморска висина поголема од 700м согласно СИЗП	рж (со употребени најмалку 180 кг/ха семе), јачмен (со употребени најмалку 150 кг/ха семе), овес (со употребени најмалку 120 кг/ха семе), тритикале (со употребени најмалку 180 кг/ха семе), сирак (со употребени најмалку 10 кг/ха семе), просо (со употребени најмалку 8 кг/ха семе), леа (со употребени најмалку 80 кг/ха семе), соја (со употребени најмалку 80 кг/ха семе), граор (со употребени најмалку 100 кг/ха семе), еспарзета (со употребени најмалку 30 кг/ха семе), добиточен грашок (со употребени најмалку 150 кг/ха семе), наут (со употребени најмалку 80 кг/ха семе), луцерка (со употребени најмалку 20 кг/ха семе), хеља (со употребени најмалку 40 кг/ха семе), хмељ, кикирики, маслодајна репка, шеќерна репка, памук, добиточна репка, анасон, фацелија, лен и суданска трева со задолжителна употреба на сертифициран семенски материјал согласно минимално употребената количина на семе по хектар. - 7.000 ден/ха односно 12.000 ден/ха за ЗС со површина од 5 ха до 50 ха за: ориз (со употребени најмалку 170 кг/ха семе) со задолжителна употреба на сертифициран семенски материјал согласно минимално употребената количина на семе по хектар. - 8.000 ден/ха односно 11.200 ден/ха за ЗС со површина од 5 ха до 50 ха за: афион со задолжителна употреба на сертифициран семенски материјал. - 4.000 ден/ха односно 6.400 ден/ха за ЗС со површина од 5 ха до 50 ха за сончоглед (со употребени најмалку 4,5 кг/ха семе) со задолжителна употреба на сертифициран семенски материјал согласно минимално употребената количина на семе по	За поднесено барање за површини со употреба на сертифициран семенски материјал потребно е: - Фискална сметка со пропратен документ за идентификација за припадноста на фискалната сметка (сметкопотврда каде количината е изразена во килограми), испратница, фактура платена во готово) или, - Фактура со испратница за набавен семенски материјал вклучително и доказ за извршената исплата по фактура (уплатница, банков извод од редовна исплата, изјава за компензација со банков извод од помината компензација). Во случај кога сертифициран семенски материјал е од сопствено производство, се доставува: - Фотокопија од сертификат за конечно сертифицирано семе и - Испратница.
--	--	--	---	--

			хектар. - 6.000 ден/ха за: пченица, јачмен, пченка, рж, овес, тритикале, хељда, сирак, просо, хмељ, лен, леќа, кикирики, соја, маслодајна репка, добиточна репка, шеќерна репка, памук, анасон, фацелија, граор, еспарзета, добиточен грашок, наут (слануток) и луцерка без задолжителна употреба на сертифициран семенски материјал. - 8.000 ден/ха за: сончоглед и афион без задолжителна употреба на сертифициран семенски материјал. - 18.000 ден/ха за: ориз без задолжителна употреба на сертифициран семенски материјал. Од 0,5 до 50 ха 100% Од 50 до 100 ха 60% Над 100 ха 30%	
1.2.	Дополнителни директни плаќања од подмерка 1.1. за обработлива земјоделска површина со големина од 5 до 50 хектари	- Од 5 до 50 ха збирно за засеани и ожнеани површини со сертифициран семенски материјал за следните култури: јачмен, пченица, рж, овес и сончоглед.	- 5.760 ден/ха за засеана површина со сертифициран семенски материјал од јачмен, пченица, рж, овес и сончоглед. Просечен принос над: 4.000 кг/ха за пченица, 3.000 кг/ха за јачмен, 3.000 кг/ха за рж, 3.000 кг/ха за овес, 1.500 кг/ха за сончоглед.	Семејно земјоделско стопанство: - Потврда за предадено производство во преработувачки капацитет за жито (јачмен, пченица, рж, овес и сончоглед) издадена од регистриран преработувач. Правно лице: - Потврда за предадено производство во преработувачки капацитет за жито (јачмен, пченица, рж, овес и сончоглед) издадена од регистриран преработувач.
1.3.	Дополнителни директни плаќања од подмерка 1.1. за обработлива земјоделска површина со сончоглед		- 3.000 ден/ха за засеана површина со сертифициран семенски материјал од сончоглед	Семејно земјоделско стопанство: - Фискална сметка со пропратен документ за идентификација за припадноста на фискалната сметка (сметкопотврда каде количината е изразена во килограми), испратница, фактура платена во готово). Правно лице: - Фактура со испратница за набавен семенски материјал

				вклучително и доказ за извршената исплата по фактура (уплатница, банков извод од редовна исплата, изјава за компензација со банков извод од помината компензација). Во случај кога сертифициран семенски материјал е од сопствено производство, се доставува: - Фотокопија од сертификат за конечно сертифицирано семе и Испратница.
1.4.	Директни плаќања по обработлива земјоделска површина за градинарско производство и цвеќе на отворено и во пластеници	- 0,2 минимум површина збирно за сите култури, - 0,1 ха минимум површина збирно за сите култури доколку сите парцели се наоѓаат на надморска висина поголема од 700м согласно СИЗП	- 30.000 ден/ха односно 36.000 ден/ха за ЗС со површина од 1 ха до 5 ха за: домати, краставица, пипер, компир, цвеќе, корнишони, зелка, кељ, кромид, лук, праз, зелена салата, брокула, карфиол, модар патлиџан, морков, целер, цвекло, тиквички, пашканат. - 10.000 ден/ха односно 12.000 ден/ха за ЗС со површина од 1 ха до 5 ха за: грав, спанаќ, боранија, грашок, аспарагус, ротквица и засеани култивирани лековити, ароматични и зачински растенија и за одржување на повеќегодишни култивирани лековити, ароматични и зачински растенија. - 6.000 ден/ха односно 6.600 ден/ха за ЗС со површина од 1,5 ха до 5 ха за: лубеница, диња и тиква. Од 0,2 до 10 ха 100% Од 10 до 50 ха 60% Од 50 до 100 ха 30% Над 100 ха 10%	- Не се доставуваат документи.
1.5.	Дополнителни директни плаќања од подмерка 1.4. за производство под контролирани услови на домати, пиперки	Минимални количини: - за оранжерији кои се загреваат: Домати 50.000 кг/ха, Пиперки 30.000 кг/ха, Краставици 80.000 кг/ха. - за пластеници	- 99.000 ден/ха	Семејно земјоделско стопанство: - Доказ за продадено производство на домашен пазар од 01.01.2021 до 15.05.2021 година (откупна белешка). Правно лице: - Доказ за продадено производство на домашен пазар од 01.01.2021 до 15.05.2021 година (фактура со испратница и доказ за извршената наплата

	и краставици	кои се загреваат: Домати 20.000 кг/ха, Пиперки 15.000 кг/ха, Краставици 32.000 кг/ха		по фактура (банков извод од редовна наплата, изјава за компензација со банков извод од помината компензација, доколку фактурата е платена во готово се доставува фискална сметка и банков извод за извршена уплата на готовина од дневен пазар)) или, - Извозно царинска декларација за остварен извоз од 01.01.2021 до 15.05.2021 година (фактура со испратница и доказ за извршената наплата по фактура (банков извод од редовна наплата, изјава за компензација со банков извод од помината компензација)).
1.6.	Дополнителни директни плаќања од подмерка 1.4. за градинарски култури предадени во преработувачки капацитети		- 3 ден/кг	- Потврда за предадена количина во преработувачка индустрија за зеленчук издадена од регистриран преработувач.
1.7.	Директни плаќања по обработлива површина за одржување на постоечки овошни насади	- 0,2 ха за секој овошен вид одделно, - 0,1 ха за секој овошен вид одделно доколку сите парцели се наоѓаат на надморска висина поголема од 700м согласно СИЗП	- 41.000 ден/ха односно 50.000 ден/ха за ЗС со површина од 1 ха до 5 ха за јабољко. - 36.000 ден/ха односно 42.600 ден/ха за ЗС со површина од 1 ха до 5 ха за: слива и праска. - 33.000 ден/ха односно 39.600 ден/ха за ЗС со површина од 1 ха до 5 ха за: круша, вишна, кајсија, цреша, јагода на отворено, малина, капина и боровинка. - 25.000 ден/ха односно 30.000 ден/ха за ЗС со површина од 1 ха до 5 ха за: дуња, мушмула, актинидија, маслинка, калинка, јапонско јабољко, смоква, аронија, шип, рибизла, гоџи бери, бадем и лешник. - 15.000 ден/ха односно 18.000 ден/ха за ЗС со површина од 1 ха до 5 ха за: ореви и питоми костени.	- Не се доставуваат документи.

			Од 0,2 до 5 ха 100% Од 5 до 30 ха 60% Над 30 ха 30%	
1.8.	Дополнителни директни плаќања од подмерка 1.7. за овошни култури предадени во преработувачки капацитет		- 3 ден/кг	- Потврда за предадена количина во преработувачка индустрија за овошје издадена од регистриран преработувач.
1.9.	Директни плаќања по обработлива земјоделска површина за одржување на постоечки лозови насади	- Минимален потребен број на садници е 1.389 садници/ха. - 0,2 ха, - 0,1 ха доколку сите парцели се наоѓаат на надморска висина поголема од 700м согласно СИЗП	- 40.000 ден/ха односно 48.000 ден/ха за ЗС со површина од 1 ха до 10 ха. Од 0,2 до 10 ха 100% Од 10 до 30 ха 60% Над 30 ха 30%	- Не се доставуваат документи.
1.10.	Директни плаќања за произведен и продаден необработен тутун од реколта 2020 година		- 80 ден/кг 1 класа; - 70 ден/кг 2 класа; - 60 ден/кг 1, 2, 3 и 4 класа од ориенталските дополнителни типови тутун: Прилеп, Јака, Џебел и Басмак;	- Не се доставуваат документи.
1.11.	Директни плаќања за производство на домашен сертифициран семенски материјал од прва и втора генерација за житни, индустриски,	- Минимална прифатлива сертифицирана количина за житни култури е 2,5 тони по хектар пријавена површина. - Минимална прифатлива сертифицирана количина за сточен грашок е 1	- 60.000 ден/ха за тутун, - 20.000 ден/ха за прва генерација (Ц1) за останати култури, - 15.000 ден/ха за втора генерација (Ц2) за останати култури.	- Сертификат за произведените количини на семенски материјал. - Финансов документ за извршена продажба на произведен сертифициран семенски материјал (фактура со испратница и доказ за извршената наплата по фактура (банков извод од редовна наплата, изјава за компензација со банков извод од помината компензација)).

	фуражни и градинарски култури	тони по хектар пријавена површина		Во случај кога семенскиот материјал е искористен за сопствени потреби се доставува: - Приемница и - Испратница
1.12.	Директни плаќања за производство на домашен лозов и овошен саден материјал		- 30 ден/лозов садник од категорија САС (стандарден) саден материјал, - 35 ден/овошен садник од категорија САС (стандарден) саден материјал, - 35 ден/лозов садник од повисока категорија на сертифициран саден материјал, - 40 ден/овошен садник од повисока категорија на сертифициран саден материјал.	- Сертификат за произведените количини на саден материјал. - Финансов документ за извршена продажба на произведен сертифициран домашен лозов калем и овошен саден материјал најдоцна до 30 април 2022 година (фактура со испратница и доказ за извршената наплата по фактура (банков извод од редовна наплата, изјава за компензација со банков извод од помината компензација)). Во случај кога саден материјал е искористен за сопствени потреби се доставува: - Приемница и - Испратница
1.13.	Директни плаќања за производство на сертифициран посадочен материјал за градинарски производи и цветни култури	- Минимален произведен капацитет од 50.000 млади растенија годишно со сертификат за конечно сертифицирање	- 2 ден/растение	- Сертификат за произведените количини на саден материјал. - Финансов документ за извршена продажба на произведен сертифициран посадочен материјал за градинарски производи во 2021 година (фактура со испратница и доказ за извршената наплата по фактура (банков извод од редовна наплата, изјава за компензација со банков извод од помината компензација)). Во случај кога посадочен материјал е искористен за сопствени потреби се доставува: - Приемница и - Испратница
1.14.	Директни плаќања за производство на млади растенија од цвеќе во инвитро услови	- Максимален број на млади растенија е 615.000 по корисник	- 10 ден/растение	Финансови документи за продадени растенија од родот Орхидеи вид Phalaenopsis: - Извозна фактура, - Царинска декларација, - Доказ за платена фактура (Извод), - Решение за упис во Регистарот на производители, преработувачи, увозници и

				дистрибутери на растенија, растителни производи и други објекти и предмети. Финансови документи за набавени растенија од родот Орхидеи вид Phalaenopsis како расплоден материјал: - Увозна фактура, - Царинска декларација, - Испратница SMR, - Доказ за платена фактура Svift i Akreditiv 1450. Решение за упис во Регистар на снабдувачи на саден материјал. Доказ за технолошкиот процес на производство на млади растенија од родот Орхидеи вид Phalaenopsis произведени во ин витро услови со микроразмножување и користење на хранливи агарски подлоги кои имаат желатинска структура во санитарно-исправни услови.
1.15.	Директни плаќања за производство на предосновен и основен семенски материјал за житни култури		- 20 ден/кг за предосновен семенски материјал, - 10 ден/кг за основен семенски материјал.	- Сертификат за произведените количини на семенски материјал. - Финансов документ за извршена продажба на произведен предосновен и основен семенски материјал за житни култури во 2021 година (фактура со испратница и доказ за извршената наплата по фактура (банков извод од редовна наплата, изјава за компензација со банков извод од помината компензација)). Во случај кога семенскиот материјал е искористен за сопствени потреби се доставува: - Приемница и - Испратница
1.16.	Директни плаќања за мали земјоделски стопанства дефинирани според историски плаќања за	- Корисници се земјоделски стопанства кои се корисници по Програмите 2018, 2019 и 2020	Висината на директните плаќања се утврдува како просек од висината на одобрените финасиски средства за директни плаќања по Програмите за 2018, 2019 и 2020 и тоа за: - за одобрен просек од 0 до 10.000 денари, висината на финансиската поддршка изнесува 10.000 денари. - за одобрен просек од 10.001 до	- Не се доставуваат документи.

	претходните 3 години		20.000 денари, висината на финансиската поддршка изнесува 20.000 денари. - за одобрен просек од 20.001 до 30.000 денари, висината на финансиската поддршка изнесува 30.000 денари. - за одобрен просек од 30.001 до 40.000 денари, висината на финансиската поддршка изнесува 40.000 денари.	
--	----------------------	--	---	--

Табела 2. Висина на поддршка за директни плаќања за сточарско производство

Број на подмерка	Назив на подмерката	Број на минимум грла	Висина на поддршка	Документи кои барателот ги доставува во прилог на барањето
2.1.	Директни плаќања за обележани грла говеда		- 2.800 ден/грло односно 3.100 ден/грло за ЗС од 10 до 50 грла. Од 1 до 100 грла 100%, Од 101 до 150 грла 70%, Од 151 до 300 грла 40%, Над 300 грла 20%	- Не се доставуваат документи.
2.2.	Дополнителни директни плаќања од подмерка 2.1. за основни стада за производство на говедско месо	- 30 грла говеда и да не се корисници на директни плаќања од подмерка 2.3.	- 1.500 ден/женско грло на возраст од 12 до 24 месеци на 31.10.2021 година.	- Не се доставуваат документи.
2.3.	Директни плаќања за произведено и предадено кравјо, овчо и козјо млеко		- 3,5 ден/литар за кравјо млеко, - 4,5 ден/литар за овчо и козјо млеко.	- Не се доставуваат документи.
2.4.	Директни плаќања за одгледани и заклани грла говеда во регистриран кланичен капацитет		- 1.500 ден/грло	- Потврда за заклани грла говеда.
2.5.	Дополнителни директни плаќања од подмерка 2.4. за одгледани и заклани грла говеда во регистриран кланичен капацитет		- 4.000 ден/грло на возраст од 8 до 18 месеци на денот на колење со минимална тежина од 450 килограми од расите: сименталско, оберинталско, монтафонско, херефорд, шароле, ангус, белгиско сино, лимузин, буша и мелези.	- Потврда за заклани грла говеда

2.6.	Директни плаќања за добиено теле по пат на В/О		- 1.200 ден/добиено теле во период од мај 2020 до април 2021 година, - 2.500 ден/женско теле добиено по пат на примена на полово преддефинирано семе (sex semen) во период од мај 2020 до април 2021 година.	Семејно земјоделско стопанство: - Потврда за извршено В/О на говеда. Правно лице: - Потврда за извршено В/О на говеда. - Во случај кога правното лице само извршува В/О се доставува финансов документ за набавено семе (фактура со испратница и доказ за извршената наплата по фактура (банков извод од редовна наплата, изјава за компензација со банков извод од помината компензација).
2.7.	Директни плаќања за обележани грла овци од сите категории	- 30 грла, - 15 грла доколку сите одгледувалишта се регистрирани во населени места со надморска висина поголема од 700м или со број на жители помал од 100	- 1.200 ден/грло односно 1.300 ден/грло за ЗС од 101 до 500 грла.	- Не се доставуваат документи.
2.8.	Дополнителни директни плаќања од подмерка 2.7. за задржано женско јагне		- 1.000 ден/женско грло на возраст од 6 до 18 месеци на 31.10.2021 година.	- Не се доставуваат документи.
2.9.	Директни плаќања за обележани грла кози	- 10 грла, - 5 грла доколку сите одгледувалишта се регистрирани во населени места со надморска висина поголема од 700м или со број на жители помал од 100	- 1.200 ден/грло односно 1.300 ден/грло за ЗС од 50 до 150 грла.	- Не се доставуваат документи.
2.10.	Дополнителни директни плаќања од подмерка 2.9. за		- 1.000 ден/женско грло на возраст од 6 до 18 месеци на 31.10.2021 година.	- Не се доставуваат документи.

	задржано женско јаре			
2.11.	Директни плаќања за женски приплодни грла - маторици	- 2 грла	- 1.000 ден/маторица односно 1.100 ден/маторица за ЗС од 6 до 50 маторици.	- Потврда за бројна состојба на маторици издадена од регистрирана ветеринарна станција.
2.12.	Дополнителни директни плаќања од подмерка 2.11. за уматичено грло-маторица	- 50 грла	- 20% по уматичено грло од утврдена висина на поддршка во подмерка 2.11.	- Доказ за уматичени грла маторици - Доказ дека уматичените грла маторици се запишани во матична книга на Призната организација на одгледувачи на свињи на денот на поднесување на барањето за финансиска поддршка - Доказ за бројна состојба на маторици согласно податоци од Матична книга на Призната организација на одгледувачи на свињи, потврдени од Признатата организација на одгледувачи на свињи - Доказ од Призната организација на одгледувачи на свињи дека барателот е член или е Признатата организација на одгледувачи на свињи
2.13.	Директни плаќања за одгледани и заклани гоеници во регистрирани кланични капацитети	- 5 грла - 2 грла доколку сите одгледувалишта се регистрирани во населени места со надморска висина поголема од 700м или со број на жители помал од 100	- 950 ден/гоеница со тежина од 90 до 130 кг. - 1.950 ден/гоеница со тежина над 130 кг. Од 5 до 5.000 грла 100%, Од 5.001 до 15.000 грла 80%, Над 15.000 грла 40%.	- Потврда за заклани гоеници.
2.14.	Директни плаќања за одгледани и заклани бројлери во регистрирани кланични капацитети		- 40 ден/пиле	- Потврда за заклана живина.

2.15.	Директни плаќања за амортизирани несилки заклани во регистрирани кланични капацитети		- 80 ден/несилка	- Потврда за заклана живина.
2.16.	Директни плаќања за произведени еднодневни бројлерски пилиња и еднодневни женски пилиња од јајценосни хибриди		- 6 ден/пиле за сопствени потреби, - 10 ден/продадено пиле.	Семејно земјоделско стопанство: - Финансов документ за продадени еднодневни бројлерски пилиња и/или еднодневни женски пилиња од јајценосни хибриди (фактура со испратница и доказ за извршената наплата по фактура (банков извод од редовна наплата, изјава за компензација со банков извод од помината компензација, доколку фактурата е платена во готово се доставува фискална сметка и банков извод за извршена уплата на готовина од дневен пазар)) или фактура со извозно царинска декларација за остварен извоз со испратница и доказ за извршената наплата по фактура (банков извод од редовна наплата, изјава за компензација со банков извод од помината компензација)). - Фотокопија од записник од официјален ветеринар за произведени еднодневни бројлерски пилиња и/или еднодневни женски пилиња од јајценосни хибриди. Правно лице: - Финансов документ за продадени еднодневни бројлерски пилиња и/или еднодневни женски пилиња од јајценосни хибриди (фактура со испратница и доказ за извршената наплата по фактура (банков извод од редовна

				наплата, изјава за компензација со банков извод од помината компензација)) или извозно царинска декларација за остварен извоз со испратница и доказ за извршената наплата по фактура (банков извод од редовна наплата, изјава за компензација со банков извод од помината компензација)). - Фотокопија од записник од официјален ветеринар за произведени еднодневни бројлерски пилиња и/или еднодневни женски пилиња од јајценосни хибриди.
2.17.	Директни плаќања за регистрирано презимено пчелно семејство	- 10 пчелни семејства, - 5 пчелни семејства доколку сите одгледувалишта се регистрирани во населени места со надморска висина поголема од 700м или со број на жители помал од 100	- 600 ден/пчелно семејство односно 800 ден/пчелно семејство за ЗС од 50 до 100 пчелни семејства.	- Не се доставуваат документи.
2.18.	Дополнителни директни плаќања од подмерка 2.17. за пчелни семејства вклучени во селекција за производство на пчелни матици		- 1.000 ден/пчелно семејство вклучено во селекција за производство на пчелни матици	- Решение за упис во регистарот за одобрени одгледувалишта на пчелни матици. - Потврда за број на пчелни семејства под контрола издадена од вршителот на јавни услуги на мерки и активности од ЗОПОД (ФЗНХ).
2.19.	Дополнителни директни плаќања за зголемен пријавен број на грла во основно стадо и пчелни		- 30% од утврдена висина на поддршка во основните подмерки 2.1., 2.7., 2.9., 2.11. и 2.17. и се однесува на зголемен број;	- Не се доставуваат документи.

	семејства од бројот за кој е исплатена финансиска поддршка од претходната календарска година подмерките 2.1., 2.7., 2.9., 2.11. и 2.17.			
--	---	--	--	--

Мерки за дополнителна поддршка на развојот на земјоделството (државна помош во земјоделството)

Табела 3. Висина на поддршка за државна помош во земјоделството

Број на мерка	Назив на мерката	Утврдена максимална површина/поддршка	Висина на поддршка	Документи кои барателот ги доставува во прилог на барањето
3	Помош во премии и осигурување	- Максимален износ на поддршка од 150.000 денари по земјоделско стопанство.	- 60% од вредноста на премијата за осигурување	- Полиса за осигурување - Фотокопија од потврда за пријавени производни капацитети во единствениот регистар на земјоделски стопанства.
4	Помош за заштита на земјоделското земјиште		- 70% од трошоците за анализа без ДДВ, но не повеќе од 9.000 денари по земјоделско стопанство.	- Извештај од извршена агрохемиска анализа. - Финансов документ за извршена агрохемиска анализа. - Доказ за извршена исплата.
5	Помош за одделни категории носители на земјоделско стопанство	Дополнителна помош се доделува за земјоделски стопанства корисници на директни плаќања кои имаат: - од 5 до 50 ха - 1.1 (со задолжителна употреба на сертифициран семенски материјал), - од 1 до 5 ха - 1.4., - од 1 до 5 ха - 1.7., - од 1 до 10 ха - 1.9., - од 10 до 50 грла - 2.1., - од 101 до 500 грла - 2.7., - од 50 до 150 грла - 2.9., - од 6 до 50 грла - 2.11., - од 50 до 100 - 2.17.	- 5% за правно лице регистрирано во ЕРЗС како земјоделско стопанство кое е основано од носителот или членот на семејното земјоделско стопанство со целокупниот земјоделски имот на семејното земјоделско стопанство освен објекти за домување или престојување на земјоделските производители и се доделува најмногу за период од пет години од уписот на промената во ЕРЗС, - 10% за категориите на млад земјоделец носител на семејно земјоделско стопанство и се доделува најмногу за период од пет години од уписот на промената во ЕРЗС, - 10% за земјоделски задруги регистрирани во Регистарот на земјоделски задруги што се води во Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство согласно Законот за земјоделски задруги за остварено и продадено производство преку задругата - 20% на носител на семејно-земјоделско стопанство кој е регистриран вршител на земјоделска дејност согласно со Законот за вршење на земјоделска дејност или е регистриран како индивидуален земјоделец согласно со Законот за пензиското и	- Не се доставуваат документи.

			инвалидското осигурување.	
--	--	--	---------------------------	--

Мерки за рурален развој

Табела 4. Висина на поддршка за земјоделска дејност во подрачја со ограничени можности за производство и за органското производство

Број на подмерка	Назив на подмерката	Број на подмерки за кои следува дополнителна поддршка	Висина на поддршка	
211	Помош за вршење на земјоделска дејност во подрачја со ограничени можности за земјоделска дејност (ПОМ)	- 1.1., 1.2., 1.3, 1.4., 1.6., 1.7., 1.8., 1.9., 2.1., 2.4., 2.6., 2.7., 2.9., 2.11., 2.13., 2.14., 2.16., 2.17.	- 15% од утврдени директни плаќања по површина, грло добиток или единица производ.	- Не се доставуваат документи.
214-1	Директни плаќања за грла говеда од автохтона раса Буша	- 5 уматичени грла говеда од раса Буша	- 2.000 ден/уматичено грло	- Доказ за бројна состојба на грла говеда од расата Буша кои се инвентаризирани и карактеризирани од страна на вршителот на услуги (ФЗНХ) за спорвдеување на мерки и активности од Програмата за заштита на биолошката разновидност во сточарството од 2018 до 2024 година.
214-2	Директни плаќања за грла овци од автохтона раса Праменка (Овчеполка и Шарпланинска)	- 50 уматичени грла овци од раса Праменка (Овчеполка и Шарпланинска)	- 550 ден/уматичено грло	- Доказ за бројна состојба на грла говеда од расата Праменка (Овчеполка и Шарпланинска) кои се инвентаризирани и карактеризирани од страна на вршителот на услуги (ФЗНХ) за спорвдеување на мерки и активности од Програмата за заштита на биолошката разновидност во

				сточарството од 2018 до 2024 година.
214-3	Директни плаќања за грла кози од автохтона раса Балканска коза	- 50 уматичени грла кози од расата Балканска коза	- 550 ден/уматичено грло	- Доказ за бројна состојба на грла говеда од расата Балканска коза кои се инвентаризирани и карактеризирани од страна на вршителот на услуги (ФЗНХ) за спорвдеување на мерки и активности од Програмата за заштита на биолошката разновидност во сточарството од 2018 до 2024 година.
214-4	Директни плаќања за одгледување на стопанско корисно автохтоно овчарско куче Шарпланинец и Караман	- 50 грла овци и/или кози. - Максимален број е 7 пријавени кучиња.	- 3.000 ден/куче од раса Шарпланинец и Караман кое е на возраст над 6 месеци на 30.09.2021 година.	- Копија од педигре од стопанско корисно автохтоно овчарско куче Шарпланинец и овчарско куче караман издадена од Кинолошки Сојуз на Република Македонија. - Доказ за извршена идентификација со микрочип на денот на поднесување на барањето.
214-5	Директни плаќања за грла говеда од раса Бивол		- 9.000 ден/грло	- Не се доставуваат документи.
214-6	Директни плаќања за грла овци од автохтона раса Праменка (Каракачанска)	- 10 уматичени грла овци од раса Праменка (Каракачанска)	- 5.000 ден/уматичено грло	- Доказ за бројна состојба на грла говеда од расата Праменка (Каракачанска) кои се инвентаризирани и карактеризирани од страна на вршителот на услуги (ФЗНХ) за спорвдеување на мерки и активности од Програмата за заштита на биолошката разновидност во сточарството од 2018 до 2024 година.

215-1	Дополнителни плаќања за подмерките од мерка 1 и мерка 2 сертифицирани како растително и сточарско органско производство и производство во преод	За подмерки: 1.1. (со задолжителна употреба на сертифициран семенски материјал), 1.3., 1.4., 1.5., 1.7., 1.8., 1.9., 1.10., 1.11., 1.12., 1.13., 1.14., 1.16., 2.1., 2.4., 2.7., 2.9., 2.11., 2.13., 2.14., 2.15. и 2.17.	- Дополнителна поддршка од 30% за: 1.3., 1.11., 1.12., 1.13., 1.15. - Дополнителна поддршка од 50% за: 1.1. (со задолжителна употреба на сертифициран семенски материјал), 2.1., 2.4., 2.7., 2.9., 2.11., 2.13., 2.14., 2.15., 2.17. - Дополнителна поддршка од 70% за: 1.7., 1.8., 1.9. За овоштарско и лозарско производство: Од 0,1 до 10 ха 100%, Од 10 до 40 ха 60%, Од 40 до 60 ха 30%, Над 60 ха 10%. - Дополнителна поддршка од 100% за: 1.4., 1.5., 1.6.	- Договор со овластено акредитирано тело за вршење стручна контрола во органското земјоделско производство. - Фотокопија од Сертификат за извршена стручна контрола од страна на овластено акредитирано тело.
215-2	Директни плаќања за површини наменети за зелено ѓубрење или угар во плодород		- 3.500 ден/ха	- Договор со овластено акредитирано тело за вршење стручна контрола во органското земјоделско производство. - Фотокопија од Сертификат за извршена стручна контрола од страна на овластено акредитирано тело.
215-3	Директни плаќања за преработка на органски производи и органски производи во преод од домашно потекло (вклучително за доработка и пакување на самоникнати видови со органско		- 10% од вредноста на произведените и продадените производи со максимален износ до 150.000 денари по оператор	- Договор со овластено акредитирано тело за вршење стручна контрола во органското земјоделско производство. - Фотокопија од Сертификат за извршена стручна контрола од страна на овластено акредитирано тело. - Финансов документ за продадени производи.

	потекло)			
215-4	Директни плаќања за трговија или извоз на свежи и преработени органски производи и органски производи во преод од домашно потекло		- 5% од вредноста на продадени/извезени производи со максимален износ до 150.000 денари по оператор	- Договор со овластено акредитирано тело за вршење стручна контрола во органското земјоделско производство. - Фотокопија од Сертификат за извршена стручна контрола од страна на овластено акредитирано тело. - Финансов документ за продадени производи на домашен пазар или извозно царинска декларација за остварен извоз.
215-5	Директни плаќања за стручна контрола и сертификација		- 50% од трошоците за добиен сертификат издаден од овластено тело во 2021 година	- Договор со овластено акредитирано тело за вршење стручна контрола во органското земјоделско производство. - Фотокопија од Сертификат за извршена стручна контрола од страна на овластено акредитирано тело. - Фактура и доказ за платена фактура за стручна контрола и сертификација.
215-6	Директни плаќања за анализа на својства на почва и производ кај земјоделски стопанства кои имаат извршени агрохемиски, педолошки или		- 70% од трошоците за анализа без ДДВ, но не повеќе од 9.000 денари по земјоделско стопанство	- Договор со овластено акредитирано тело за вршење стручна контрола во органското земјоделско производство. - Фотокопија од Сертификат за извршена стручна контрола од страна на овластено акредитирано тело.

	анализи на остатоци од пестициди и тешки метали и други материји на почва и во органски производи во 2021 година			- Извештај од лабораторија за извршена анализа. - Финансов документ за извршена анализа.
--	--	--	--	---

IV Контрола на терен

1. Што е контрола на терен?

На одреден процент од поднесените Барање за директни плаќања се спроведуваат и контроли на терен заради утврдување на усогласеноста на податоците од барањето за директни плаќања со фактичката состојба на самото место како и со пропишаните услови за доделување на директните плаќања.

Исто така на одреден процент од поднесените Барање за директни плаќања се спроведуваат и контроли на терен заради утврдување на исполнувањето на барањата пропишани согласно

Правилникот на Листата на посебни минимални услови за добра земјоделска пракса и заштита на животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр.43/13).

ВАЖНО!!!

Доколку барателот одбие или оневозможи да се спроведе контролата на самото место, барањето за директни плаќања се одбива.

2. Кој ја извршува контролата на самото место?

Контролите на Барањата за директни плаќања ја врши Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој односно контролори овластени од страна на Агенцијата кои се идентификуваат со легитимација, а по потреба и со лична карта и вообичаено се извршуваат без претходна најава.

3. Како се контролираат културите по површина?

Контролите за директни плаќања за пријавените култури по површина опфаќаат утврдување на локацијата на земјоделската парцела (СИЗП парцелата), нејзините граници и утврдување на површината за секоја култура посебно наведена во барањето како и утврдување на неприфатливите површини во рамките на СИЗП парцелта. Под неприфатливи површини се подразбираат површини кои не се обработуваат или се со други култури кои не се наведени во барањето.

При контролата на самото место утврдувањето на големината на површината на декларираната култура се врши на целокупната СИЗП парцела и за сите СИЗП парцели, кои како подлога целосно или делумно ги имаат катастарските парцели евидентирани во Единствениот регистар на земјоделски стопанства и кои се наведени во барањето. СИЗП парцелите кај кои ќе се утврди дека како подлога имаат катастарски пацели кои не се евидентирани во Единствениот регистар на земјоделски стопанства површините и културите кои ќе се констатираат на истите се сметаат како неприфатливи.

Утврдувањето на површините (лоцирањето и измерувањето) може да се изврши со помош на GPS уред или со помош на GIS-алатките (географски информациски систем) интегрирани во софтверското решение за директни плаќања каде ште се интегрирани и сателитски или авионски снимки.

Контролите на самото место се вршат на два начини.

Првиот начин е класична контрола на самото место при што се врши посета на сите СИЗП парцели кои се дел од барањето, во присуство на барателот.

Вториот начин на контрола на самото место е со фотоинтерпретација на сателитски или авионски снимки. За одредени подрачја се прават снимки во тековната година, врз основа на направените снимки се врши фотоинтерпретација и дополнително каде што има потреба се

вршат и теренски посети без присуство на барателот при што се изготвуваат фотографии и доколку е потребно мерења со ГПС уред.

При овие контроли барателите не се информираат за контролата, освен барателите кај кои што ќе се констатира разлика во површина кај најмалку една култура, се повикуваат на состанок, им се презентираат резултатите од извршената контрола и притоа добиваат примерок од записникот.

Доколку барателот неможе да се исконтактира на контакт телефонот наведен во барањето во тој случај записникот од извршената контрола со далечинско управување се доставува преку пошта со можност барателите да дадат забелешка на истиот и да закажат состанок со контролорите.

ВАЖНО!!!

За мерките 1.7. и 1.9. Директни плаќања по обработлива површина за одржување на постоечки овошни и лозови насади, доколку при контрола на самото место се констатира површина од повеќегодишен насад која е неодржувана, непристапна поради затревеност од високи треви и не се применети агротехнички мерки, површината на насадот и бројот на садници не се прифаќаат.

4. Како се контролираат животни?

Контролите за директни плаќања за сточарско производство опфаќа контрола на сите животни за кои е поднесено Барање за директни плаќања како и животните од исти вид како животните во барањето. За животните кои според законот за идентификација и регистрација на животните задолжително треба да бидат обележани со средства за идентификација (говеда, овци, кози и куче Шарпланинец и Караман) во текот на контролата се проверува дали сите пријавени грла по број на ушна маркица се на земјоделското стопанство и дали се од соодветниот пол, при тоа се контролираат само животните обележани најмалку со една ушна маркица или микрочип и за говедата задолжително да имаат правилно и навремено пополнет Пасош. При контролата доколку се констатираат и обележани грла кои не се во барањето се запишуваат.

ВАЖНО!!!

За говеда, овци и кози се контролираат животните кои се обележани најмалку со една ушна маркица или микрочип за куче – Шарпланинец и Караман.

Доколку при контролата на самото место во однос на сточарско производство се констатираат животни без ушни маркици (паднати, изгубени и сл.) контролорот врши увид и проверка на

другите документи за идентификација и регистрација (пасоши, фармска книга итн.), од барателот се бара да приложи и се извршува увид во следниве документи:

- Образец за пријавување на промени и нарачување на средства за идентификација и документи од системот за идентификација и регистрација;
- Нарачка на ушни маркици.

Документите за нарачка на ушни маркици со датум по најавата на контролата не се прифаќаат, додека документите со ист датум или со датум пред датумот на најава на контролата дополнително се проверуваат во ВИС (Ветеринарен Информационен Систем).

При контрола на подмерка 2.17. - Директни плаќања за регистрирано презимено пчелно семејство, потребно е барателот да приложи, односно да се изврши увид во еден од следниве документи:

- Карта за идентификација на одгледувалиште,
- Регистар на одгледувалиште,
- Образец за спроведување на попис на пчелните семејства во пчеларник.

Доколку при контролата на самото место се констатираат пчелни семејства на две или повеќе локации во две или повеќе различни општини (различни епизоотиолошки единици), пчелните семејства констатираат во другата општина на која не се однесува РБО и за која барателот не приложил Сертификат за здравствена состојба, нема да се прифатат.

За останите видови на животни кои аплицирањето е по број се утврдува само нивниот број присутен на земјоделското стопанство односно неговото одгледувалиште.

ВАЖНО!!!

Контролата на самото место за животни се врши на земјоделското стопанство, односно на неговото одгледувалиште (едно или повеќе) евидентирани во ВИС и доколку животните при контролата не се присутни на евидентираното одгледувалиште во ВИС, животните нема да се прифатат.

5. Како се врши контрола за Добра Земјоделска Пракса (ДЗП)?

Контролата на терен за исполнување на условите за Добра Земјоделска Пракса кај земјоделските стопанства кои се одбрани за ваков тип на контрола се врши истовремено со класичната контрола за површини или животни. При контролата за исполнување на условите за ДЗП се контролираат условите кои во моментот на контролата се применливи за контролираното земјоделско стопанство. ДЗП условите мора да бидат исполнети на сите земјоделски површини, во текот на целата година.

6. Како треба да постапите при спроведување на контролата?

Барателот е должен да на лицето овластено за контрола му овозможи услови за спроведување на контролата и пристап до сите пријавени површини, животни, објекти во кои се врши земјоделска дејност, да дозволи увид во потребната документација за земјоделското стопанство, фотографирање или снимање на животните, површините, механизација, објекти на земјоделското стопанство. Исто така е должен да му пружи соодветна помош на контролорот за вршење на контролата доколку истата му е потребна.

При контролата на терен земјоделското стопанство може да го застапува само носителот на земјоделското стопанство. Во случај да не е во можност да присуствува на контролата тогаш контролата може да се спроведе во присуство на овластено лице кое ќе приложи полномошно (во прилог на упатството) заверено на нотар. Во интерес на барателот е да контролата на терен се изврши во закажаното време.

По секоја контрола на самото место се составува записник и истиот барателот го потпишува со што ја потврдува својата присутност и ги дополнува своите забелешки доколку ги има. По извршената контрола на самото место на носителот на земјоделското стопанство, односно на овластениот претставник, му се дава копија од записникот.

V. Пресметување на директни плаќања по површина земјоделско земјиште

Директните плаќања по површина земјоделско земјиште се пресметуваат на користени површини земјоделско земјиште кои земјоделското стопанство ги пријавува во барањето за директни плаќања, согласно пропишаните услови и барања и не ги надминуваат површините утврдени со административни контроли или контроли на самото место.

Доколку при контролата на самото место се утврди дека големината на површината на земјоделското земјиште е:

- Поголема од големината на површината наведена во барањето за директни плаќања, висината на директните плаќања се пресметува врз основа на големината на површината наведена во барањето;
- Помала до 5% од големината на површината наведена во барањето за директни плаќања, висината на директните плаќања се пресметува врз основа на површината утврдена при контролата намалена за износот од утврдената разлика;
- Помала помеѓу 5% - 30%, или за два хектари од големината на површината наведена во барањето за директни плаќања, висината на директните плаќања се пресметува врз основа на површината утврдена при контролата намалена за износот на утврдената разлика зголемен за два пати и
- Помала од 30% - 50% од големината на површината наведена во барањето за директни плаќања, земјоделското стопанство целосно се исклучува од користење на директни плаќања за дадената година.

По примена на опишаните намалувања, доколку се утврди разлика помеѓу количината на набавено сертифицирано семе согласно барањето за директни плаќања и вистински употребеното сертифицирано семе:

- Помеѓу 2% и 5%, износот на директните плаќања за користење на сертифициран семенски материјал, се намалува за 50% и
- Над 5%, износот на директните плаќања за користење на сертифициран семенски материјал не се исплаќа.

Доколку е поднесено барање за директни плаќања за користење или производство на семенски или саден материјал кој не е вистински употребен, произведен, или официјално сертифициран, земјоделското стопанство се исклучува од директните плаќања за семенски или саден материјал, како и од директните плаќања по површина во годината на поднесување на барањето и во следната година.

VI. Пресметување на директни плаќања по грло добиток

Директните плаќања по грло добиток се пресметуваат за број на животни кој не може да биде поголем од бројот наведен во барањето за директни плаќања согласно пропишаните услови и барања и не го надминува бројот утврден со административна или контрола на самото место.

Директните плаќања по грло добиток се исплаќаат само на земјоделско стопанство кое го задржува истиот број на грла за кои има поднесено барање во периодот на задолжително чување на животните.

Земјоделското стопанство го задржува правото на директни плаќања на бројот на животни за кои поднел барање доколку во текот на периодот на задолжително чување на животните изврши замена на животните без намалување на нивниот број.

Замената треба да се изврши во период од 20 дена од настанот поради кој е неопходно да се изврши замена на животните и истите се внесуваат во Систем за идентификација и регистрација на животни не подоцна од три дена од денот на замената.

Земјоделското стопанство ја информира Агенцијата за замената на животните во рок од 10 дена од извршената замена.

Доколку земјоделското стопанство не ги исполни барањата за задолжителниот период на чување на животните како резултат на виша сила или исклучителни случаи, земјоделското стопанство има право на директни плаќања за бројот на животни во времето на случувањето на вишата сила или исклучителниот случај.

Доколку при контрола на самото место се утврди дека бројот на грла, односно број на пчелни семејства е:

- Поголем од бројот од барањето за директни плаќања, висината на директните плаќања се пресметува врз основа на бројот на грла, односно пчелни семејства наведени во барањето;
- Помал од бројот на грла, односно пчелни семејства во барањето за директни плаќања за најмного до 10% разлика, висината на директните плаќања која треба да ја добие земјоделското стопанство се намалува за процентот на нерегуларност;
- Помал од бројот на грла, односно пчелни семејства во барањето за директни плаќања од 10-20%, висината на директните плаќања се намалува за процентот на нерегуларност зголемен за два пати; и
- Помал од бројот на грла, односно пчелни семејства во барањето за директни плаќања од 20% - 50%, земјоделското стопанство целосно се исклучува од користење на директни плаќања за дадената година.

Процентот на нерегуларност се пресметува како однос помеѓу бројот на откриени нерегуларни грла и вкупниот број на грла утврден со контролите.

Намалувањето и исклучувањето на директните плаќања нема да се примени во случаи кога како резултат на природни влијанија потврдени од официјалната ветеринарна служба како што се: смрт на животното или последици од болест и смрт на животното како резултат на

несреќен случај за кој не е одговорен носителот на земјоделското стопанство и истиот не е во состојба да ги исполни барањата за задолжителниот период на чување на животните. Ова се применува само доколку земјоделското стопанство писмено ја извести Агенцијата за намалување на бројот на животните најдоцна во рок од десет дена од денот на намалувањето.

VII. Исплата на средства

Исплатата на средства се врши на трансакциски сметки на барателите откако ќе се утврди дека барателот ги исполнува условите утврдени во програмата.

VIII. ПРИЛОЗИ

ПРИЛОГ 1

Табела за минимален број на овошки - садници по хектар за постоечки производни овошни насади по овошни видови.

За подмерка 1.7.

Ред. Број	Овошен вид	Прифатливиот број на садници по хектар е над
1.	јаболка	400
2.	круши	330
3.	дуњи	500
4.	мушмула	550
5.	слива	330
6.	праски	330
7.	кајсија	400
8.	цреши	240
9.	вишна	500
10.	орев	70
11.	бадем	330
12.	лешник	270
13.	питом костен	200
14.	актинидија (киви)	550
15.	маслинка	330
16.	калинка	620
17.	јапонско јаболко	330
18.	смоква	500
19.	аронија	1400
20.	боровинка	2200
21.	шип	1660
22.	рибизла	3330
23.	малина	8000
24.	капина	1250
25.	јагода	31000
26.	гоџи бери	2500

ПРИЛОГ 2

ПРОМЕНИ НА ПАРЦЕЛИТЕ РЕГИСТРИРАНИ ВО СИСТЕМОТ ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЈА НА ЗЕМЈИШНИ ПАРЦЕЛИ – СИЗП

Секоја парцела која земјоделското стопанство (ЗС) ја обработува и за истата аплицира по некоја од мерките од Програмата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој, треба да ја регистрира во Системот за идентификација на земјишни парцели – СИЗП во просториите на Подрачните единици на МЗШВ каде што е регистрирано земјоделското стопанство во Единствениот регистар на земјоделски стопанства.

Доколку од последното пријавување на парцелите од страна на ЗС, настаната е одредена промена од типот: промена на површината на парцелата, употребата на земјиштето, корисникот на парцелата, границите на парцелата и сл., земјоделското стопанство истите треба да ги пријави најдоцна во рок од 15 дена од настанувањето на промената.

Земјоделското стопанство потребно е пред да аплицира по Програмата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој, исто така треба да направи увид (проверка) на веќе регистрираните (исцртаните) парцели во СИЗП и доколку е потребно за истите да пријави промени или доколку се воочат грешки направени при последното исцртување истите да се корегираат.

Согласно методологијата на исцртување на парцелите во СИЗП, истите треба да претставуваат непрекината површина на земјоделско земјиште пријавена дека се користи (обработува) од страна на еден носител на земјоделско стопанство. Со оглед на строгите правила на исцртување на обработлива парцела во СИЗП, земјоделските стопанства треба да ги пријавуваат парцелите кои ги обработуваат исклучиво според границата на парцелата по која реално обработуваат на терен без разлика дали истата е во согласност со состојбата која е прикажана на катастарските планови.

Погрешно е земјоделското стопанство да инсистира да се исцрта парцелата според границите кои се наоѓаат на катастарските планови доколку истата на терен се обработува поинаку.